

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

12.03.2025

Nr. 10.2/16/2025

Lēmums

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Cēsu novada pašvaldība, reģ. Nr. 90000031048, adrese: Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV – 4101, elektroniskā pasta adrese: dome@cesunovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Reģionālie projekti”, reģistrācijas Nr. 40003404474, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 32B–2, Rīga, LV–1045, e–pasts: birojs@rp.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma “Jurģukalns” zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4290 004 0240 daļai Vaives pagastā, Cēsu novadā¹ (turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2025. gada 4. marta vēstule “Par iesnieguma iesniegšanu saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu”, iesniegums “Iesniegums par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu Cēsu novada, Vaives pagasta nekustamajam īpašumam “Jurģukalns” teritorijas plānojuma grozījumiem”² (turpmāk – Iesniegums), Cēsu novada domes 2024. gada 7. novembra sēdes lēmums Nr. 561 (prot. Nr. 14, 47. punkts) “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu nekustamā īpašuma “Jurģukalns” Vaives pagastā, Cēsu novadā, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4290 004 0240 atmežojamai daļai, grozot teritorijas plānojumu” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevums “Lokālplānojuma izstrādei nekustamā īpašuma “Jurģukalns” Vaives pagastā, Cēsu novadā, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4290 004 0240 atmežojamai daļai, grozot teritorijas plānojumu” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2025. gada 3. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2000/2025 “Nosacījumi lokālplānojumam un SIVN viedoklis “Jurģukalns”, Vaives pagastā, Cēsu novadā”, Veselības inspekcijas 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 2.4.8.–1./191 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību” un Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP

¹ Lokālplānojuma izstrāde paredzēta nekustamā īpašuma “Jurģukalns” Vaives pagastā, Cēsu novadā zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4290 004 0240 atmežojamajai daļai 4,62 ha platībā.

² Reģistrācijas Nr. 10.1/607/2025.

administrācija) 2025. gada 25. februāra vēstule Nr. 4.8/1224/2025–N “Par nosacījumiem lokālplānojumam”.

Plānošanas dokumenta sagatavotāja viedoklis:

Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) minētos kritērijus un konsultēšanās ar institūcijām rezultātus.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai³ – Enerģētikas un vides aģentūrai (turpmāk – Aģentūra)⁴ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Aģentūra pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2025. gada 4. martā Aģentūrā saņemta Sagatavotājas 2025. gada 4. marta vēstule “Par iesnieguma iesniegšanu saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu” un Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē par Lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālplānojuma risinājumi atbilst Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai (turpmāk – Stratēģija)⁵ un tiek izstrādāti saskaņā ar Cēsu novada teritorijas plānojuma 2016. – 2026. gadam grozījumiem⁶ (turpmāk – Teritorijas plānojums). Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi, lai Lokālplānojuma teritorijā esošo zemes vienību varētu izmantot lauksaimniecībā.
 - 2.2. Lokālplānojuma teritorijā iekļauta nekustamā īpašuma “Jurģukalns” zemes vienības (kadastra apzīmējums 4290 004 0240) (turpmāk – Īpašums) atmežojamā daļa 4,62 ha platībā.
 - 2.3. Atbilstoši spēkā esošajam Teritorijas plānojumam Īpašums atrodas funkcionālajā zonējumā Lauksaimniecības teritorija (L) un Mežu teritorija (M). Savukārt Lokālplānojuma teritorija ir Īpašuma daļa 4,62 ha platībā, kas saskaņā ar Teritorijas plānojumu atrodas Mežu teritorijā (M), un kam ar Lokālplānojuma risinājumiem plānots noteikt papildizmantošanas veidu – Lauksaimnieciska izmantošana (22001) vai mainīt funkcionālo zonējumu uz Lauksaimniecības teritoriju (L).

³ Likuma 6. panta pirmā daļa.

⁴ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

⁵ Apstiprināta ar Cēsu novada domes 2022. gada 29. decembra lēmumu Nr. 749 “Par Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2023. – 2035. gadam un Cēsu novada Attīstības programmas 2021. – 2027. gadam apstiprināšanu”. Pieejama: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_26257 (skatīts 12.03.2025.).

⁶ Apstiprināts ar Cēsu novada domes 2022. gada 2. jūnija lēmumu Nr. 3 “Par Cēsu novada pašvaldības teritorijas plānojuma 2016. – 2026. gadam grozījumu 2.1. redakcijas apstiprināšanu”. Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_22948 (skatīts 12.03.2025.).

- 2.4. Atbilstoši Iesniegumam Lokālplānojuma teritorijā plānotās darbības neatbilst Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām.
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS" pieejamo informāciju, Lokālplānojuma teritorija neietilpst Natura 2000 teritorijā un neatrodas tās tuvumā, kā arī teritorijā neatrodas mikroliegumi, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamas augu sugas.
3. Darba uzdevumā noteiktas prasības Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
 - 3.1. Paskaidrojuma rakstā sagatavot detalizētu Lokālplānojuma izstrādes pamatojumu, risinājuma aprakstu un tā saistību ar piegulošajām teritorijām, kā arī atbilstību pašvaldības Stratēģijai.
 - 3.2. Lokālplānojuma grafiskajā daļā attēlot funkcionālo zonējumu un apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.
 - 3.3. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikt: 1) atbilstošu funkcionālo zonējumu un tā izmantošanas veidus un 2) apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā.
 4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Aģentūrā. Neviena no institūcijām nav izvirzījusi prasību veikt Stratēģisko novērtējumu plānošanas dokumentam. Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti:
 - 4.1. Dienesta 2025. gada 3. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2000/2025 "Nosacījumi lokālplānojumam un SIVN viedoklis "Jurgukalns", Vaives pagastā, Cēsu novadā". Dienesta vērtējumā plānošanas dokumentam nebūtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo, izpildot Dienesta nosacījumus Lokālplānojuma izstrādē, nav paredzama būtiska ietekme uz vidi. Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālplānojuma izstrādei:
 - 4.1.1. Lokālplānojuma risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 4.1.2. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 4.1.3. Uzrādīt piebraucamos ceļus, ielas Lokālplānojuma teritorijā. Noteikt prasības autostāvvietām (ja nepieciešams).
 - 4.1.4. Izstrādāt teritorijas inženierkomunikāciju shēmu, paredzot pieslēgumu ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem atbilstoši likumdošanai (ja nepieciešams).
 - 4.1.5. Noteikt prasības lietus ūdeņu novadīšanas risinājumiem (ja nepieciešams).
 - 4.1.6. Noteikt prasības apstādījumu un labiekārtojuma ierīkošanai (ja nepieciešams).
 - 4.2. Veselības inspekcijas 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 2.4.8.–1./191 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību". Veselības inspekcija, izvērtējot Lokālplānojuma izstrādes mērķi un uzdevumus, uzskata, ka Lokālplānojuma īstenošanas rezultātā nav plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. vai 2. pielikumam,

līdz ar to Stratēģiskais novērtējums Lokālplānojumam nav nepieciešams.

- 4.3. DAP administrācijas 2025. gada 25. februāra vēstule Nr. 4.8/1224/2025–N “Par nosacījumiem lokālplānojumam”. DAP administrācija sniegusi informāciju, ka atbilstoši dabas aizsardzību regulējošajiem normatīvajiem aktiem un dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” publicētajai informācijai, Lokālplānojuma teritorija atrodas ārpus īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām un mikroliegumiem, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un sugas. Ņemot vērā minēto, DAP administrācija Lokālplānojuma izstrādei nosacījumus nav izvirzījusi un uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešamas Stratēģiskais novērtējums.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējot esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Aģentūra konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
 - 5.3. Aģentūra konstatē, ka atbilstoši spēkā esošajam Teritorijas plānojumam Īpašums atrodas funkcionālajā zonējumā Lauksaimniecības teritorija (L) un Mežu teritorija (M). Savukārt Lokālplānojuma teritorija ir noteikta Īpašuma daļai 4,62 ha platībā, kas saskaņā ar Teritorijas plānojumu atrodas Mežu teritorijā (M). Lai visā Īpašuma teritorijā varētu veikt ar lauksaimniecību saistītu saimniecisko darbību, ar Lokālplānojuma risinājumiem plānots mainīt funkcionālo zonējumu Mežu teritorija (M) uz Lauksaimniecības teritoriju (L) vai arī noteikt papildizmantošanas veidu – Lauksaimnieciska izmantošana (22001). Lai arī pēc būtības ar plānošanas dokumentu tiek plānotas būtiskas izmaiņas Lokālplānojuma teritorijas turpmākajā izmantošanā, tomēr no Izstrādātājas Iesnieguma izriet, ka Lokālplānojuma teritorijā nav plānotas darbības, kas minētas Likuma 1. un 2. pielikumā, to atbilstoši iesniegtajiem dokumentiem nekonstatē arī Aģentūra. Līdz ar to Lokālplānojums neattiecas uz tiem

plānošanas dokumentiem, kuriem Stratēģiskais novērtējums jāveic atbilstoši Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkta nosacījumiem.

- 5.4. Aģentūra konstatē, ka Lokālplānojuma teritorija atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas "OZOLS" informācijai⁷ neatrodas ĪADT, t.sk. Natura 2000 teritorijā, kā arī mikroliegumu platībās, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un sugas, līdz ar to Lokālplānojums neattiecas uz plānošanas dokumentiem, kas var ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) (Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts), kā arī ar plānošanas dokumentu nav sagaidāma ietekme uz citām dabas vērtībām, tostarp ĪADT, īpaši aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem biotopiem (Likuma 23.² panta 4. punkta "a" un "b" apakšpunkts).
 - 5.5. Aģentūra šā lēmuma pieņemšanā ņem vērā, ka Lokālplānojuma izstrādātājiem ir saistoši normatīvie akti, kā arī Veselības inspekcijas un Dienesta izvirzītie nosacījumi, kas saistīti ar vides risku samazināšanu. Līdz ar to Aģentūra secina, ka pastāv mehānismi, ar kādiem iespējams nodrošināt negatīvas ietekmes savlaicīgu mazināšanu, lai nepieļautu būtisku negatīvas ietekmes uz vidi izveidošanos. Tādējādi, izpildot institūciju izvirzītos nosacījumus, kā arī normatīvo aktu prasības, Aģentūras ieskatā nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas tik būtiskas ar vides piesārņojumu vai kaitējumu saistītas vides problēmas (Likuma 23.² panta 2. punkta "d" un "e" apakšpunkts), lai Lokālplānojumam piemērotu Stratēģiskā novērtējuma procedūru.
 - 5.6. Ņemot vērā iepriekš minēto, Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamība neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem, tā nepieciešamību nav izvirzījušas arī DAP administrācija, Veselības inspekcija un Dienests. Lokālplānojuma izstrāde nav saistīta ar tik būtiskiem ietekmes aspektiem, lai būtu nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu (Likuma 23.² panta 1. punkta "d" apakšpunkts, 2. punkts), jo mehānismi, ar kādiem iespējams nodrošināt negatīvas ietekmes savlaicīgu pārvaldību, ir identificējami un ietekmes ir samazināmas un / vai novēršamas, ja Lokālplānojuma izstrādē un īstenošanā tiks ievēroti institūciju nosacījumi un saistošo normatīvo aktu prasības.
6. Līdz ar to Aģentūra, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi".

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas

⁷ Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols". Pieejams: <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīts 12.03.2025.).

iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Aģentūra atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamā īpašuma "Jurgūkalns" zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4290 004 0240 daļai Vaives pagastā, Cēsu novadā.

Vides pārraudzības departamenta direktore,
Piesārņojuma novērtēšanas nodaļas vadītāja

I.Kramzaka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Daina Dzeguze 67770826
Daina.Dzeguze@eva.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Cēsu novada pašvaldība, E. Adresē.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E. Adresē.
3. SIA "Reģionālie projekti", e-pasts: birojs@rp.lv.